

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Портфельні теорії інвестування»

Ступінь освіти Другий (магістерський)

Освітня програма 071, 072, 075

Тривалість викладання 2 семестр, 3 чверть

Заняття: 4 години на тиждень

Лекції 2 година на тиждень

Практичні 2 години на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2277>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams

Інформація про викладачів:

	Замковий Олександр Іванович, (лекції та практичні) Ст.викладпч кафедри,
	Персональна сторінка: https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf//title_zamkovyy.php
	E-mail: Zamkovyi.O.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

Обирайте **Портфельні теорії інвестування** у якості вибіркової дисципліни для формування індивідуальної освітньої траєкторії. На заняттях ми сконцентруємося на тому, що таке правильне розуміння закономірностей розвитку портфельного інвестування, впливу та ролі портфельного інвестування на ринкову економіку, використання портфельних теорій як основних важелів економічної політики в інвестиційному регулюванні економіки.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета набуття навичок з інвестиційної діяльності, формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів; вироблення вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну привабливість галузей, регіонів, підприємств; інвестиційну політику, що проводиться в країні, інвестиційний клімат країни, а також оцінювати інвестиційні інструменти, портфелі та інвестиційні проекти.

Завдання курсу:

- Ознайомитись з механізмом функціонування та методами аналізу кон'юнктури інвестиційних ринків;
- скласти уяву про методи розробки інвестиційних проектів, оцінки їх ефективності в умовах невизначеності та ризику;

- ознаймитись з методами управління реалізацією інвестиційних проектів; методи оцінки інвестиційної привабливості, доходності, ризикованості та ефективності фінансових інструментів інвестування;
- вивчити основи теорії оптимального інвестиційного портфеля;
- ознайомитись з методами управління інвестиційним портфелем фінансових інвестицій;
- розглянути джерела формування інвестиційних ресурсів та методи управління ними
- спілкуватися професійною мовою з професійних питань та доносити інформацію щодо грошових та валютних відносин до однокласників, викладача під час спеціальних завдань та контрольних заходів.
- навчитися управлінню власною навчальною діяльністю та часом, набути рівня автономності, особливо під час самостійного навчання.
- напрацювати спроможність нести відповідальність за рішення (відповіді, стиль виконання завдань, оформлення тощо), прийняті під час виконання навчальних завдань.
- напрацювати звичку формувати власні професійні судження з урахуванням соціальних та етичних аспектів.

3. Результати навчання:

- застосувати методи аналізу для визначення доходності та інвестиційної вартості фінансових інструментів, формування портфеля фінансових інвестицій; визначення загальної потреби у капіталі.
- планувати інвестиційний проект, інвестиційну програму та бюджет реалізації інвестиційного проекту; портфель фінансових інвестицій; загальну потребу у капіталі та джерела його залучення.
- оцінити економічну ефективність інвестицій в умовах ринкових відносин.

4. Структура курсу

Лекції

Тема №1. Поняття та принципи формування інвестиційного портфеля

1.1. Типи портфелів цінних паперів

Тема №2. Портфельний ризик і методи його зниження

2.1. Стратегія управління портфелем цінних паперів у періоди циклічних змін ставки процента на фінансовому ринку

2.2. Сучасна теорія портфеля

Тема №3. Управління портфелем цінних паперів

Тема №4. Формування портфеля фінансових інвестицій на основі сучасної портфельної теорії

4.1. Оперативне управління реструктуризацією портфеля фінансових інвестицій

Тема №5. Огляд існуючих моделей оптимізації портфелю цінних паперів

5.1. Модель Марковіца

5.2. Модель Шарпа

5.3. Модель Квазі-Шарпа

Тема №6. Моделі оптимізації портфеля цінних паперів

6.1. Формування інформаційної моделі задачі

Тема №7. Реалізація і аналіз процесу оптимізації портфелю цінних паперів

Практичні заняття

Тема №1. Поняття та принципи формування інвестиційного портфеля

Тема №2. Портфельний ризик і методи його зниження

Тема №3. Управління портфелем цінних паперів

Тема №4. Формування портфеля фінансових інвестицій на основі сучасної портфельної теорії

Тема №5. Огляд існуючих моделей оптимізації портфелю цінних паперів

Тема №6. Моделі оптимізації портфеля цінних паперів

Тема №7. Реалізація і аналіз процесу оптимізації портфелю цінних паперів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office 365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

На практичних заняттях необхідні калькулятори.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається з успішності за один колоквіум (який максимально оцінюється у 30 балів) та оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (оцінюється 4 заняття, участь у занятті

максимально може принести здобувачу вищої освіти 70 балів (3 – 20 балів; 1 – 10 балів). Отримані бали за колоквиуми та семінарські/практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, задач та кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Подані у п.4 завдання практичних занять максимально оцінюються у 70 балів 4 заняття (3 – 20 балів; 1 – 10 балів).</p>
<p>Лекційні заняття (колоквиум)</p>	<p>Охоплюють матеріали лекцій та практичних занять. Відбуваються письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, задач та кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимально оцінюються у 30 балів</p>

6.3. Критерії оцінювання *тестів та відкритих письмових та усних контрольних питань*:

1 правильна відповідь тесту оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів, доповнення еталону інформацією з додаткової літератури з посиланням на неї, правильна мова викладення матеріалу.

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4. Критерії оцінювання *розв'язання задач*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано

формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

2 бали: отримано неправильну відповідь, не використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, не зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.5. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів *есе* (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів *есе* (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в

освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагиату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перекладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Під час *лекцій та практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Глумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Навчальна дискусія. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, формул, ситуацій тощо).

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

9. Ресурси і література

Базова:

1. Бланк И.А. Інвестиційний менеджмент: Навчальний курс. – К.: Ельга-Н, Ніка. – Цент . – 2013. – 448 с.
2. Інвестування: Навч. посіб./ В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда/ За заг.ред. В.М. Гриньової . – Х.:ВД «ІНЖЕК» . – 2013. Інвестиційний портфель : методи формування та управління . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://studme.com.ua/19240701/investirovanie/investitsionnyu_portfel_metody_formirovaniya_upravleniya.htm
3. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2014. – 376 с.
4. Пересада, А.А. Портфельне інвестування [Текст] : навч. посібник / А.А.Пересада, О.Г.Шевченко, Ю.М.Коваленко, С.В.Урванцева. – К.: КНЕУ. – 2014. – 408 с.

Додаткова:

1. Барановська М.В., Руденок О.Ю. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського ринку. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського–[Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47924.doc.htm
2. Каліна А.В. Ринок цінних паперів (теорія та практика): Навчальний посібник / А.В Каліна, В.В. Корнеєв, А.А. Кощєєв. – К.: МАУП. – 2012. – 256 с.
3. Кублікова Т.Б., Кубліков В.К. Інвестиції на ринку цінних паперів: Підручник / Кублікова Т.Б., Кубліков В.К. – Одеса: Атлант. – 2010. – 336 с.
4. Верба, В. А. Проектний аналіз [Текст] : підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх ;КНЕУ. — К. : КНЕУ, 2000. — 322 с. — ISBN 966-574-109-8.
5. Пластун В.Л. Еволюція підходів щодо формування диверсифікованого інвестиційного портфеля [Електронний ресурс] / В. Пластун // НБУ ім. Вернадського. – 2013. – Режим доступу: file:///Users/%D0%9F%D0%BE%D0%D0%BB/Downloads/pprbsu2013_37_15.pdf
6. Пономаренко, В.С. Моделювання поведінки інвестора на фондовому ринку./ В.С. Пономаренко, О.В. Раєвнева, К.А. Стрижиченко. – Харків: ВД «Інжек». – 2014. – 264 с.80
7. Руденко О. Формування портфеля інвестицій [Електронний ресурс] / О. Руденко // НБУ ім. Вернадського. – 2012. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/FiK/2010_1/57Rudenko_O.pdf
8. Цуканова О.В., Кащена Н.Б., Інвестування : конспект лекцій / Цуканова О.В., Кащена Н.Б. – Кременчу. – 2015. – 135с.
9. Шапкин А.С. Економічні та фінансові ризик. Оцінка, управління, портфель інвестицій : Монографія.: ИТК « Дашков и К» . – 2013. – 544с.